

Sygnatura akt VIII Gz 17/15

POSTANOWIENIE

Dnia 15 czerwca 2015

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Budzyńska

Sędziowie: SSO Agnieszka Kądziołka

SSO Leon Miroszewski (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 15 czerwca 2015

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa G. C.

przeciwko H. S.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na punkt II. postanowienia Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 9 października 2014 roku, w sprawie o sygnaturze V GNc 1948/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 października 2014 roku Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim S.-Centrum w S. w punkcie I. umorzył postępowanie w sprawie z powództwa G. C. przeciwko H. S. o zapłatę kwot: 10.142,06 złotych i 1.708,18 złotych z odsetkami. W punkcie II. zasądził od pozwanego kwotę 2.417 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Uzasadniając to orzeczenie Sąd pierwszej instancji stwierdził, że powód cofnął pozew, natomiast wobec faktu, że stało się tak na skutek uiszczenia przez pozwanego dochodzonej należności już po wniesieniu pozwu, jednak po terminie ich wymagalności, stąd powodowi, reprezentowanemu przez adwokata, należą się koszty zastępstwa procesowego zgodnie ze stawkami wynagrodzenia adwokackiego.

Pozwany wniósł zażalenie na to postanowienie podnosząc, że pozew został cofnięty, toteż nie wywołuje żadnych skutków. Powołał się na swoją trudną sytuację finansową i zadłużenie. Wniósł o potraktowanie jego sprawy „po ludzku”.

Powód nie złożył odpowiedzi na zażalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w przedmiocie kosztów procesu jest prawidłowe. Sąd Okręgowy podziela też argumentację uzasadnienia tego orzeczenia.

Skarżący ma rację, że pozew cofnięty, nawet bez zgody pozwanego, gdy miało to miejsce zanim doręczono pozwanemu jego odpis, nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z powództwem. Co więcej, cofnięcie pozwu uważa się, co do zasady, za przesądzające o przegraniu sprawy przez powoda. Trzeba jednak pamiętać, że odmienny skutek występuje wówczas, gdy zaspokojenie roszczenia przez pozwanego nastąpi już po wniesieniu pozwu, a zatem gdy wystąpienie z pozwem zostanie uznane za niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2011 roku, IV CZ 111/10). Powód okoliczności te udowodnił wytaczając powództwo.

W niniejszej sprawie zachodzi więc taka sytuacja. Pozwany nie zaprzeczył w zażaleniu, że dokonał spełnienia dochodzonego świadczenia już po wniesieniu pozwu, przy czym nie ma znaczenia, że nastąpiło to jeszcze tego samego dnia. Nie zaprzeczył też temu, że to spełnienie nastąpiło po terminie wymagalności wynikających z załączonych do pozwu dokumentów, a także po terminie wyznaczonym w przedsądowym wezwaniu do zapłaty. W związku z powyższym wniesienie pozwu było usprawiedliwione wcześniejszą bezczynnością pozwanego.

Pozwany powołał się w zażaleniu na swoją trudną sytuację finansową, co może wskazywać na oczekiwanie zwolnienia go z ponoszenia kosztów z uwagi na okoliczności, o których mowa w art. 102 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. To uregulowanie wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu (por. uzasadnienie postanowienia z dnia 16 lutego 2011 roku, II CZ 203/10), nie konkretyzuje natomiast, co można uznać za wypadek szczególnie uzasadniony, a przez to pozostawia ich kwalifikację sądowi, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 1973 roku, II CZ 210/73).

Podstawę zastosowania tego przepisu stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w danym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne i niesprawiedliwe. Stanowią je zarówno fakty związane z samym procesem, jak i leżące poza nim, a dotyczące sytuacji życiowej i stanu majątkowego stron. Zatem przepis art. 102 k.p.c. powinien być zastosowany wówczas, gdy w okolicznościach danej sprawy obciążenie strony przegrywającej proces kosztami przeciwnika byłoby rażąco niezgodne z zasadami słuszności.

Ponadto trzeba stwierdzić, że ocena, czy zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony, o którym mowa w art. 102 k.p.c., ma charakter dyskrejonalny, oparty na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem sądu oraz oceną okoliczności rozpoznawanej sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2012 roku, III CZ 10/12). W związku z tym może być podważona przez sąd wyższej instancji tylko wtedy, gdy jest rażąco niesprawiedliwa.

W niniejszej sprawie taka rażąca niezgodność z zasadami słuszności nie zachodzi i nie wskazują na nią również okoliczności przytoczone w zażaleniu. Przede wszystkim należy stwierdzić, że powołane w zażaleniu fakty o zadłużeniu pozwanego nie są okolicznościami szczególnie uzasadnionymi, zwłaszcza w sytuacji, gdy pozwany nie twierdził, że próbował się porozumieć z powodem co do prolongaty terminów zapłat należnych powodowi świadczeń, czy rozłożenia ich na raty, albo chociaż przedstawił tłumaczenie co do powstałego opóźnienia zapłaty. Pozwany nie powołał się też na żadne deklaracje spełnienia świadczenia w określonym czasie. W tej sytuacji wstrzymywanie się przez pozwanego z zapłatą należności nie wskazywało, że pozwany podejmuje starania w zakresie spełnienia swoich zobowiązań wobec powoda. Reasumując, postawa pozwanego nie wskazywała na to, że dobrowolnie uiszczy on należności wynikające z wszystkich faktur VAT, to zaś dało powodowi podstawę do wystąpienia z pozwem. Powód nie może być wobec tego obciążany koniecznością pokrycia kosztów zastępstwa procesowego przez występującego w jego imieniu adwokata. Należy dodać, że stawka wynagrodzenia adwokackiego przyjęta przez Sąd Rejonowy w zaskarżonym postanowieniu, jest stawką najniższą przy wartości dochodzonego roszczenia.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c. należało oddalić zażalenie jako bezzasadne.

SSO Agnieszka Kądziołka SSO Anna Budzyńska SSO Leon Miroszewski